

Черниш Ольга
Юрик Наталія, к.е.н доцент
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна

ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ В АСПЕКТІ ГЕНЕЗИ ЛОКАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Chernysh Olga
Yuryk Nataliia, PhD (Economics), Associate Professor

FUNCTIONING AND IMPLEMENTATION SELF-MANAGEMENT PROCESS IN THE ASPECT OF GENESIS LOCAL ECONOMIC SYSTEMS

Багатогранні ринкові умови стрімко впроваджуються у процес функціонування кожного підприємства, які мають на меті забезпечення прибутку через ведення основних видів діяльності. Саме процес самоменеджменту, через обґрунтування свого ключового елементу, стимулює видозмінення практичних ситуацій, непорядкованих умов, потреб і обставин, які щоденно виникають під час управлінської діяльності, що знаходять відтворення у цілеспрямованих, послідовних та здійснених діях й завданнях. І тому, відповідний процес відіграє фундаментальну роль в процесі формування та розвитку локальних економічних систем.

Позаяк під локальною економічною системою визначено соціально-економічні системи, що володіють виробничо-господарським комплексом, особливою системою управління, а також виступають проміжною ланкою для задоволення потреб населення і налагодження інтересів господарюючих суб'єктів, що локалізуються на певній території; самоменеджмент ж виступає оптимізаційним чинником, що продукує максимальне використання особистісних можливостей, цілеспрямоване управління індивідуальною діяльністю, яка ставить за мету подолання несприятливих зовнішніх обставин.

Процес самоменеджменту — це послідовне та цілеспрямоване застосування випробуваних методів роботи в повсякденній практиці для того, щоб оптимально та ефективно використовувати свій час. Так як локальній економічній системі притаманно не лише системні та соціально-економічні властивості, а й щоденний процес ділової комунікації, то задля його ефективного функціонування керівник повинен звернути увагу на зменшення затрат на виконання роботи, покращення організації праці, зменшення недоліків при виконанні своїх функцій, а також досягнення професійних успіхів найкоротшим шляхом. На основі управління локальними економічними системами здійснюється організація господарського життя на місцевому рівні, і тому необхідно цілеспрямовано спланувати діяльність керівного складу підприємства, сформулювати стратегію кадрової політики і

детермінувати методологію управління людськими ресурсами, спираючись на системну, планомірно організовану методику взаємопов'язаних заходів. Своєю чергою вони направлені на налагодження умов продуктивного розвитку та обґрунтованої економічної ефективності. Це може бути забезпечено лише за умови функціонування процесу самоменеджменту, який з точки зору послідовності виконання конкретних функцій комплексно окреслює такі етапи визначення мети, планування різновидів діяльності, прийняття рішень щодо конкретних механізмів дії, організація і реалізація окреслених завдань, контроль і аналіз результатів.

Основними характеристиками локальних економічних систем є просторова обмеженість та ринковий функціонал, яким властиво наявність просторової межі, транзакцій, об'ємні пропозиції і споживання, кількісна чисельність агентів ринку тощо. Якість композиційно єдиного системного рівня, що поєднує державу, підприємства та домашні господарства аргументує основну роль локального ринку. Локальним економічним системам притаманно володіти розширеними взаємозв'язками з відтворювальною підсистемою регіону, а також посилювати показники локальних ринків.

Своєю чергою, реалізація вище наведених особливостей можлива за організованого планування діяльності підприємства, введення конкурентної боротьби на ринку, випуску рентабельних товарів, наданню затребуваних послуг, розвитку логістичної та маркетингової політики, а також впровадженню необхідних інновацій та модернізацій систем та процесів. Проте даний перелік виконуватиметься за умови, що керівництво організації дотримуватиметься суворих правил та приписів процесу самоменеджменту, так як за відсутності рутинності і монотонності, натомість вдосконалення особистісних аспектів роботи є запорукою успіху керівника та його підлеглих.

Підсумовуючи, з цією метою, пропонуємо ряд концептуальних пропозицій за для утвердження процесу самоменеджменту, а саме ефективне використання його фаз, принципів і методів; аналіз та впровадження передових ідей та концепцій; систематизація та комплексний підхід до реалізації управлінських рішень.

Таким чином, за наявності економічних тенденцій в світі, необхідно стимулювати ріст економіки та підтримки конкуренції через впровадження інноваційних тенденцій локальних економічних систем. Передовим аспектом доцільно відокремити шляхи покращення економічних показників у локальних економічних системах, які виражені у цільових управлінських діях, що вживаються у конкретних ситуаціях, та ґрунтуються на цільових принципах самоменеджменту. Отже, для підвищення ефективності діяльності підприємств та організацій варто використовувати комплексно-теоретичну систему положень та практичних рекомендацій, які базуються на змісті ефективної методології генези локальних економічних систем з використанням процесу самоменеджменту.